A°. 1837. . 73.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 19 JUNIJ.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, — ontvangen hebbende eene Circulaire aanschrijving van Mijnheer den Staatsraad, Gouverneur van Zuid-Holland, in dato den 4 Februarij jl., (*Provinciaalblad* N°. 14), houdende: om, door het aansporen der Ingezetenen tot milddadigheid, zoo veel mogelijk mede te werken tot het wel doen slagen der jaarlijksche Collecte, welke, ten gevolge van Zijner Majesteits disposítie, van den 16 November 1820, N°. 81, door de *Districts-Commissie tot aanmoediging en ondersteuning van den Gewapenden Dienst in de Nederlanden* zal worden gehouden; — brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen dezer Stad, dat, ingevolge het verlangen van gemelde Commissie, de genoemde Collecte zal geschieden, door daartoe gekwalificeerde personen, in gesloten bussen, op *Maandag* en *Dingsdag*, die zijn zullen *den 19den en 20sten Junij* 1837, aanvangende *des morgens ten negen ure*, aan de huizen der Ingezetenen, die verzocht worden op de uitreiking hunner liefdegiften order te stellen.

Burgemeester en Wethouders, gaarne voldoende aan het verlangen in gemelde circulaire vervat, noodigen bij deze uit de Ingezetenen dezer Stad, om, volgens hunne bekende hartelijkheid, ook in deze Collecte rijkelijk van het hunne bij te dragen, en meenen hierop bijzonder te mogen aandringen, uit hoofde eene milde bijdrage voor deze Instelling hoogst belangrijk is. De opbrengst derzelven immers strekt eerst en vooral ter ondersteuning van de zoodanigen, *die in vroegere oorlogen verminkt zijn*; terwijl het overschietende ten behoeve van de *deelgerechtigden na* 1813 en voor de *slagtoffers uit den tegenwoordigen strijd tegen opper en geweld* wordt gebruikt. Vermits de uitgaven, zoowel van het primitive fonds, als van dat voor de slagtoffers uit den strijd met België, door de inkomsten niet meer kunnen worden bestreden, niettegenstaande de vele beperkingen, die in het opnemen van deelgerechtigden zijn ingevoerd, zoo volgt daaruit van zelf, dat het kapitaal jaarlijks vermindert; weshalve het fonds de milde bijdragen der Ingezetenen bij voortduring blijft behoeven.

Aldus gedaan en gepubliceerd, bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 12 Junij 1837.

J. C. DE MEY.

Ter ordonnantie van dezelve,

P. A. DU PUI.

NEDERLANDEN.

LEYDEN den 18den Junij.

Men meldt uit 's Gravenhage, van den 17den dezer:

Heden middag is Zijne Maj. de Koning, van Hoogstdeszelfs reize door eenige streken van het Vaderland, in deze Residentie teruggekeerd.

— Zijne Majesteit heeft bepaald, dat voortaan, wanneer een van Rijkswege bezoldigd of erkend Veearts, op last eener bevoegde Autoriteit, mogt gezonden worden naar eene zoodanig verwijderde plaats, en zich eenigen tijd, ter voldoening van den hem alzoo opgedragen last, aldaar moet ophouden, waardoor hij mogt worden buiten de mogelijkheid gesteld, om gedurende denzelfden tijd tevens zijne practijk op zijne gewone standplaats te kunnen waarnemen, of bij wintertijd door den ongunstigen toestand der wegen, of bij ijsgang, verpligt is meer dan gewone transporto-kosten of overvaart-gelden te betalen, in elk dezer gevallen aan hem ter dier zake, boven en behalve de vaste reis- en verblijfkosten, eene schadeloosstelling zal worden toegelegd, door den Gouverneur der provincie, met overleg der Commissie van landbouw, te regelen.

Door Zijne Exc. den Directeur Generaal van Oorlog zal, op Vrijdag den 23sten dezer, worden aanbesteed de levering van vier stuks rondborsteen, mitsgaders van nog zoo vele, als er desverkiezende noodig zullen zijn, en zulks wel minder, maar niet meerder dan ten getale van 50 stuks, ten behoeve der troepen, welke in het kamp bij Reijen zijn vereenigd.

Gisteren morgen is er een detachement grenadiers, sterk 130 man, uit deze Residentie naar Noord-Braband vertrokken.

Heden hield zich thans in deze Residentie met de Zamenstelling bezig eene nieuwe maatschappij, onder den titel van *Antipatie- (Voorschotten-) Kas*. Het bestuur over dezelve zal bestaan uit de heeren Mr. C. *Nicolaas Hodgson*, en G. *Maria Vries Robbé*, onder het toezigt van vier Commissarissen, de heeren *Bisschoff Heemskerk*, grondbezitter, en Baron *Roël van Hazerswoude*, lid van de Ridderschap dezer provincie, beide van Amsterdam, benevens den heer *Graafde van Hervijnen*, Commandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, lid van den Raad van State, Ridder der Ridderschap van deze provincie, en den heer *Glims*, Procureur bij het Hooggerechtshof en Solliciteur, beiden te 's Gravenhage, alsmede den heer *Cohen Stuart*, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en Inspecteur-Generaal van de registratie der loterijen, te 's Gravenhage, in betrekking van Adviseur of raadgever. Deze Maatschappij, welkes primitief fonds op een kapitaal van 4 à 500,000 gulden bepaald is, verdeeld in aandeelen, elk van f 1000, zal zich uitsluitend bezig houden met het voorschieten van alle verschuldigde gelden door den Staat of door andere openbare instellingen, die zich onder het toezigt der Regering bevinden, zij zal zoodanige voorschotten doen aan aanbesteders van openbare werken of aan leveranciers, aan burgerlijke en militaire ambtenaren, en aan gepensioneerden, door den Staat, die in het geval mogten verkeeren, dergelijke voorschotten te moeten vragen. In Engeland en in Frankrijk bestaan gelijksoortige inrigtingen, maar deze is de eerste, welke zich in ons Rijk vestigt. Ligt is er het groote belang en dezelfs blijkbaar zedelijk doel, van, door voorschotten aan de ondernemers en aanbesteders van werken of van krijgs- en levens-voorraad, de verzekering te geven, van, door geringe diensten, de sommen te verkrijgen, die hun, voor den bepaalden tijd der verrigtingen, toekomen, wen hunne verrigtingen aanmerkelijk gemakkelijk maakt, dan in staat stelt, de werken of de leveringen, beter koop aan te nemen, waardoor ook de mededinging vermeerdert. Wat de Ambtenaren en gepensioneerden betreft, verschaft zij genoegzaam hun evenzeer de gelegenheid, voor den tijd van hunne emeritering of pensioen te verkrijgen, een lenen, aan de eerste de verpligting oplegt, om hun leven te doen verzekeren, dan is deze last zeer onbeteekenend, in vergelijking van het voordeel, hetwelk daaruit voor hunne vrouwen en kinderen, in geval van sterfelijden ontstaat. Ieder goed huisvader zal het groote nut dezer verzekeringen moeten erkennen, die, hoezeer dit land bekend staat, wegens deszelfs aanzienlijke Maatschappijen, er echter zoo hiertoe in minder algemeen gebruik zijn dan in andere.

De Maatschappij ter bevordering van Nijverheid heeft, in hare op den 4den Junij jl., te Haarlem gehoudene algemeene vergadering, hare eerste gouden medaille toegewezen aan de stalen of monsters ruiten, vervaardigd in de ruiten-fabrijk van de heeren *D. de Wit en Comp.*, te Amsterdam.

Uit Leeuwarden wordt over het verblijf van Zijne Maj. den Koning aldaar, onder dagteekening van den 12 Junij, het volgende gemeld:

Sedert Donderdag jl. hebben de bewoners dezer stad het voorregt genoten, den beminden Koning in hun midden te bezitten; van dien tijd tot op heden, is iederen dag gekenmerkt door vele blijken van vaderlijke belangstelling en wederkeerig niet minder door treffende voorvallen den welmeenenden en getrouwen onderdaan waardig.

Dadelijk, na de aankomst op den 8sten dezer, vereerde Z. M. gehoor aan de heeren officieren van de schutterij en het garnizoen.

Des avonds, ten 10 ure, vereenigden zich de heeren officieren van de schutterij, omringd van het corps Muzijkanten, bij fakkellicht voor het paleis, alwaar eenige muzijkstukken werden uitgevoerd, telkens afgewisseld door het vreugdegejuich der hier bij aanwezige menigte.

Heden vroegen morgen van Vrijdag den 9den, behaagde het Z. M., vergezeld van den heer Staatsraad-Gouverneur, de in de middelt dezer stad, voor twee jaren opgerigte fabrijk van fuwe en gebreide katoenen, in Indie genaamd, van den heer *A. J. Cruissen*, te bezigtigen; met de meeste naauwkeurigheid deed Z. M. verschillende vragen, betreffende den aard en inrigting, en verliet dezelve, na in zoo vele opzigten weder bewijzen van Hoogstdeszelfs gewone minzaamheid en belangstelling te hebben achtergelaten.

Het behaagde Zijne Maj., des morgens ten 11 ure audientie te verleenen aan de talrijke Autoriteiten, Collegien, Ambtenaren en particuliere personen, welke zoo uit deze stad, als uit de omliggende steden en plaatsen waren opgekomen; hetwelk tot 4 ure in den namiddag heeft voortgeduurd. Een ieder is getroffen geweest over de minzame en vaderlijke wijze, waarop Zijne Maj. allen ontvangen en toegesproken heeft, zoo wel als over het geduld en de vaardigheid, waarmede een ieder werd gehoord en beantwoord.

Ten 4 ure was er diner aan het paleis, alwaar onderscheidene hoofden van Collegien, Chefs van administratien en plaatselijke Besturen, benevens aanzienlijke particulieren genoodigd waren.

Ten 10 ure werd het stadhuis door duizenden lampions in onderscheide kleuren verlicht, prijkende de hoofdingang met het naamcijfer van Z. M.; waarvan het geheel eene prachtige vertooning opleverde; duizenden, ja eene ontelbare menigte was hier den ganschen nacht in de nabijheid juichende en zingende bijeen, hetwelk steeds afgewisseld werd, door het fraaije corps muzijkanten der schutterij, welke eenen geruimen tijd, de zoo geliefde volksliederen en andere muzijkstukken uitvoerden. Na voor het huis van den heere Staatsraad Gouverneur eenige tijd muzijk gemaakt te hebben, mogt men op verschillende plaatsen der stad zulks hooren, tot het einde toe door eene vrolijke menigte gevolgd wordende.

Het fraaije weder begunstigde dezen dag in alle opzigten. Uit alle oorden van dik gewest waren vele bewoners toegevloeid en hadden zich met de ingezetenen gedurende den ganschen dag, in de nabijheid van het paleis geschaard, niet ophoudende bij elke gelegenheid, wanneer Z. M. zich vertoonde, met vreugdegejuich aan te heffen.

Zaturdag den 10den, 's morgens ten 7 ure was bepaald, dat de schutterij en het garnizoen door Z. M. zouden worden geïnspecteerd, vroegtijdig stonden deze corpsen voor het paleis geschaard, waarna de inspectie heerlijk plaats vond, ten gevolge van het ongunstig weder op dien tijd, desniettemin werd aan de hoofdofficieren Hoogstdeszelfs tevredenheid te kennen gegeven.

Ten 8 ure is Z. M., vergezeld van den Staatsraad-Gouverneur en eenig gevolg, naar Harlingen uitgereden, en is aldaar met de meeste geestdrift ontvangen en begroet, vervolgens op het stadhuis gehoor verleenende aan de Autoriteiten en particulieren, hebbende zich bij die gelegenheid met de meeste belangstelling de plaatselijke aangelegenheden laten voordragen.

Ten één ure vertrok Z. M. uit deze stad, den weg nemende over Franeker, alwaar Hoogstdezelve een korten tijd aan het stadhuis afstapte, en aldaar door de stedelijke Regering werd ontvangen en begroet.

Ten 4½ ure mogten wij het genoegen hebben, Z. M. weder terug te zien. Zoo wel in de genoemde steden, in de dorpen, als langs de weder, welke bij gelegenheid van dit bestapje bezocht zijn, waren de blijken van liefde en verknochtheid onbegrensd, en schier op alle plaatsen ondervond men hiervan ongekunstelde bewijzen.

Ten 5½ ure was er diner aan het paleis.

Gedurende den ganschen dag was men ijverig bezig de doodige kunstwerken voor het vuurwerk te maken, hetwelk op het plein bij de Harlingerpoort, namens de stedelijke Regering zoude worden afgestoken; het werd kenbaar, dat Z. M. zulks met zijne tegenwoordigheid zoude vereeren; dit gevoegde bij het bijzonder gunstig weder, deed reeds vroeg in den avond de gansche omtrek met nieuwsgierigen bezet worden, hetwelk tot aan de komst van Z. M. steeds aangroeide en het aanzien had, als of alle inwoners tegenwoordig waren; ten tien ure verkondigde reeds van verre het gejuich der menigte, de aankomst van Z. M. Hoogstdezelve stapte af aan het huis van den heer *van Boelens*, Administrateur van 's Rijks scharkist, alwaar alles voor de ontvangst was voorbereid; het gansche huis van buiten prijkende met vlaggen, draperien en guirlandes, was van binnen op eene prachtige, bevallige en smaakvolle wijze met de keur van bloemen en draperien, naar tijdsgelegenheid versierd en ingerigt; weldra nam het vuurwerk een aanvang, beginnende met de verlichting van een chasinet, voorstellende het portret van Z. M., met het onderschrift: *Leve de Koning!* vervolgens werd, ingevolge het opgemaakt programma, het vuurwerk met het beste gevolg afgestoken, tusschen beiden afgewisseld door de muzijk van de schutterij, in de nabijheid op een opgerigt balkon aanwezig. Na den afloop begaf Z. M. zich onder het gejuich van duizenden, naar het paleis, ten einde zijne hooge tegenwoordigheid te vereenigen met de receptie ten huize van den heer *van Boelens*, als voor het fraaije vuurwerk te hebben betuigd.

Overigens was de gansche nacht aan algemeene vrolijkheid gewijd, begunstigd door het afsteken van zwermers en ander vreugdebetoon. Dank zij de goede Politie, dat op geene plaats eenige ongeregeldheid of ongeluk heeft plaats gehad.

Op Zondag den 11den behaagde het Z. M. de morgen godsdienstoefening bij te wonen in de groote kerk, onder het gehoor van den oudsten Predikant D°. *D. Tyssen*, welke in eene geheel passende rede, de aandacht bepaalde naar aanleiding van Spreuken 16, vers 20; in de hartelijkste en treffendste bewoordingen betuigde de spreker het voorregt, dat de Gemeente ten deel viel, het Vorstelijk gestoelte zoo waardig bezet te zien, en de zoo doelmatig gekozen toespraken, welke Zijn Eerw. met het warmste gevoel uitboezemde, verwekten bij de zoo talrijke aanwezigen zigtbare aandoeningen en den diepsten indruk.

Ten einde ook dezen dag de inwoners op eene aangename wijze te vereenigen, begaf het corps muzijkanten van de Schutterij zich naar den Prinsentuin, alwaar den ganschen avond zich eene groote menigte liet vinden.

Heden morgen ten 6 ure vertrok Z. M. over Buitenpost naar Groningen, vergezeld van den heere Staatsraad Gouverneur en gevolg, te Buitenpost

stapte Z. M. bij den Heere Grietman *van Haersma* af, alwaar Hoogstdenzelven eenige ververschingen werden aangeboden; ten 10 ure werd de reis vervolgd, na alvorens door Z. M. den Heere Staatsraad Gouverneur, zijne bijzondere tevredenheid over de in deze provincie genoten receptie herhaaldelijk betuigd te hebben, met de verzekering tevens, bijaldien geene omstandigheden zulks verijdelde, Z. M. afwezen van dit gewest, van korteren duur zal zijn, als nu laatstelijk het geval is geweest.

Voorzeker zal ten allen tijde het verblijf van den Vader des Vaderlands in ons midden de gelukkigste herinneringen geven, en de zoo menigvuldige bij iedere gelegenheid genutte minzaamheid en belangstelling, bij Vrieslands ingezetenen in het algemeen en die dezer stad in het bijzonder, eenen onuitwischbaren indruk achterlaten.

— Z. M. heeft van den 12den tot den 14den te Groningen vertoefd, en is van daar over Veendam en Grieten naar Assen vertrokken. Den 16den, s' middags ten één ure is Z. M. te Arnhem aangekomen. Te Nijmegen is Hoogstdezelve niet geweest. De *Groningen-courant* berigt nog een bezoek van Z. M. aan het Instituut voor Doofstommen; wij lezen in die courant:

Hierna bezocht de Koning het Instituut voor Doofstommen. Z. Maj. kwam even vóór 10 uren aldaar aan, waar de Hoofddirectie Hoogstdenzelve bij den versierden ingang van het schoolgebouw opwachtte en naar binnen geleidde. Alle kweekelingen, ten getale van 166, stonden in eene dubbele rij geschaard langs de wanden van de groote leerzaal, bij welke Z. Maj. rondging, hen vriendelijk toelagchende en groetende, waardoor zij eene gepaste vrijmoedigheid verkregen tot het afleggen der proeven van vorderingen, welke de beide heeren *Guyot* eenige hunner lieten geven, tot onderwerp hebbende 's Konings bezoek aan het Instituut, en de verjaring van Hoogstdeszelfs derden kleinzoon, Prins *Willem Frederik Hendrik*, volgens eene opgave van den eersten Instituteur, den heer Dr. *C. Guyot*, in de taal der teekens aan eenige der verstgevorderde kweekelingen. Ieder van hen schreef dit in zijnen eigen stijl op, met bijvoeging van de hartelijkste zegewenschen. Z. Maj. was zigtbaar aangedaan, vooral toen de doofstomme onderwijzer *Beets* optrad, en in de krachtvolle gebarentaal eenen lofzang voorstelde, naar aanleiding waarvan hij in roerende teekenen des Hemels zegen afsmeekte over den Vader des Vaderlands, den weldoener van de arme doofstommen.

De heer *Feith*, als President der Hoofddirectie, vatte nu dadelijk het woord op, om Z. Maj. te bedanken voor deszelfs vereerend bezoek, en betuigde te gelooven, niet noodig te hebben, deze weldadige stichting, die zulk een zigtbaar gunstigen indruk te weeg bragt, sterker aan Z. Maj. aan te bevelen.

— Te Arnhem is den 14 Junij de eerste steen gelegd voor de nieuwe Gereformeerde Kerk, de *Sint-Janskerk* genaamd.

— Te Oosterhout heeft Z. K. H. de Prins *van Oranje* aan het St. Catharinaklooster een bezoek afgelegd en die verouderde instelling van naderbij bezien.

— *Leopold* is wederom uit Frankrijk in België teruggekeerd.

A M E R I K A.

In de Amerikaansche Staten is het thans vrij onrustig. Er is veel vrees van vijandelijkheid tusschen de Vereenigde Staten en Mexiko. Zoo als bekend is, zijn de Mexikanen in oorlog met Texas en door hunne schepen worden derzelver havens geblokkeerd. Een van die schepen is door een goelet van de Vereenigde Staten genomen, omdat het een schip, dat aan de Texianen wapenen aanbragt, prijsverklaard heeft. De bevolking van Mexiko was, na het vernemen van die tijding, tegen Noord-Amerika zeer opgewonden, en de dagbladen riepen tot oorlog op. — De Minister van Buitenlandsche Zaken te Mexiko had ook sterk geprotesteerd tegen het voornemen der Vereenigde Staten, om de onafhankelijkheid van Texas te erkennen. — Een andere Staat, aan de Mexikanen onderworpen, in het gewest Zacatecas, is tegen dezelve in opstand geraakt, zoodat men en die troepen heen wil zenden, welke men tegen de Texianen bestemd had.

— De geldmarktgelegenheden waren gebeterd en de faillissementen opgehouden, sedert de Regering een besluit had afgevaardigd, dat de betaling op de Kantoren en van de Bank in gereed geld zou ophouden, en banknoten voor den tijd van een jaar in betaling zouden worden uitgegeven en aangenomen. Ook had de Voorzitter van het Congres *van Buren* de bijeenkomst van het Congres 3 maanden vervroegd en op den 4 September aanstaande vastgesteld.

— In de eerste week van Mei zijn te Philadelphia oproerige plakaten verspreid, om het volk op te wekken, zich te vereenigen, en maatregelen tegen de banken te nemen. Maandag werd de woeling zoo hevig en de zamenscholingen zoo talrijk, dat men eene plundering der banken vreesde. De gewapende magt vertoonde zich; want de demonstratien der menigte waren zeer onrustbarend. Ten 4 ure verzamelde zich eene ontelbare volksmenigte, zoo als men er slechts nog eene te Philadelphia gezien had, op het Plein der onafhankelijkheid. Er werden redevoeringen uitgesproken en besluiten bij acclamatie genomen. Er werd eene Commissie benoemd om bij de banken op het intrekken der noten van vijf dollards aan te dringen. De zamenkomst is tot Donderdag ochtend uiteengegaan. Nietemin heeft de volksmenigte tot een zeer laat uur des nachts de straten afgeloopen. Er was wel oploop, doch zijn daarbij geene uitsporigheden gepleegd.

— Een Noord-Amerikaansch dagblad van den 11den Mei, behelst het volgend verhaal van het in brand vliegen van eene stoomboot; het is het volgende:

Een van die vreeselijke ongelukken, welke op de rivieren van het westelijke gedeelte der Staten maar al te dikwerf plaats grijpen, is laatstleden Dingsdag, des nachts ten een ure voorgevallen. De stoomboot *Ben-Sherrod*, Kapt. *Castleman*, was den vorigen Zondag naar Louisville vertrokken en gekomen op 30 mijlen afstands van Natchez in brand. Van 200 menschen, die zich aan boord bevonden, is het aan slechts 50 of 60 gelukt zich te redden, en derzelve heeft ons de gansche toedracht van het ongeluk verhaald. Reim 60 passagiers, die in de achter aan het schip hangende sloep zich begeven hadden, verdronken ten gevolge van het breken der touwen. De Kapitein heeft zich zelven benevens zijne vrouw en twee kinderen weten te redden, doch zijn vader, en een derde kind zag hij omkomen. Aan boord van het stoomschip bevond zich eenig buskruid, welks ontploffing de vernieling van het vaartuig heeft bespoedigd.

A F R I K A.

Tripoli den 27 April. Een hoogst onaangenaam en altijd nog voorsondende gebeurtenis, het uitbreken van de Oostersche pest, heeft hier alle bezigheden verlamd en vooral die van den Karavanen handel: daar bijna alle kooplieden van het binnenste van Afrika, die zich hier bevinden, door de ziekte overvallen zijn. Deze noodlottige kwaal was hier sedert 40 jaren niet meer opgemerkt, en werd ons door de gedurige aanvoeren van Ottomannische troepen en zaken aangebragt. Het aantal der in de stad en land in de laatste vier maanden gestorvenen berekent men op 40,000 (?) zielen, onder welke 200 Europeërs. Dit is op eene bevolking van 50 tot 60,000 menschen een ongehoord getal.

G R I E K E N L A N D.

Athene den 11 Mei. Reeds in den loop van den winter was het den aandachtigen opmerker van den gang der zaken duidelijk, dat er op de grenzen en dezen zijds van dezelve iets gesmeed werd, en dat men tegen het voorjaar eene uitbersting moest verwachten. Deze is ook thans werkelijk daar, maar gelukkiglijk onder de Thessalische Grieken, de Turken en de Albanezen, zoo Christenen als Mahomedanen. Het plan was, de gansche bevolking van Janina af over Mezzovo in Thessalie, tot in de dalen van den Olympus, onder de wapenen te brengen tegen *Emin*-Pacha, den zoon van *Reschid*-Pacha, die het gezag des Sultans, zoo in deze streken als in Monaster, niet dan met veel moeite staande houdt. De Albanezen waren al mede spoedig op de been, de kapitani van de bergpassen van den Olympus braken met hunne benden pallikaren in het Ebenesche, plunderden en verbrandden de dorpen en vermoordden de Turken. Hun getal wordt zeer verschillend opgegeven, doch schijnt niet boven de 3000 te bedragen. Sommige afdeelingen onzer grenstroepen konden de verhalen dezer gebeurtenissen, aan gene zijde van het gebergte, niet aanhooren zonder derzelver onde neiging te voelen herleven, en hebben zich, zoo men verzekert, met deze oproerlingen vereenigd. Het verstaat zich, dat onze Regering dadelijk maatregelen hiertegen genomen heeft.

Toen de Pacha zag, dat hij de Albanezen en Olympioten gelijktijdig te bestrijden had, en dat hem nog bovendien een opstand in het Macedonische gebergte, aan gene zijde van Kastorea, bedreigde, was zijne eerste zorg hen te bevredigen, die de gevaarlijkste vijanden voor hem konden zijn, en deze waren de Albanezen. Aan deze gaf hij alles toe, wat zij slechts aan vrijheden, regten en geschenken begeerden. Hierdoor kreeg hij de handen op zijne regter flanken vrij en nu toog hij te veld tegen zijne Thessalische vijanden, die inmiddels 400 plaatsen hadden platgeloopen en afgebrand; hij verdreef hen uit Ebene en ontnam hun na eenen hardnekkigen strijd ettelijke bergpassen en dalen. Hun verlies wordt in de grensberigten op 400 man begroot.

P O R T U G A L.

Lissabon den 6 Junij. Het nieuwe Ministerie is eindelijk tot stand gekomen. De Koningin had de benoeming van een Ministerie aan de Cortes overgelaten doch deze, door dit blijk van vertrouwen vereerd, hebben het initiatief van H. M. geëerbiedigd; de benoemde Ministers hebben daarop niet geschroomd hunne posten te aanvaarden. De Ministers zijn de volgende:

De heer *Antonio Dias de Oliveira* is tot Voorzitter van den Raad en Minister van Binnenlandsche Zaken, de heer *Manoel de Castro Perreira e Mesquita* tot Minister van Buitenlandsche Zaken, de Burggraaf *de Aobeda* van Oorlog en *Joao de Oliveira* (een Afgevaardigde van het eiland Madera) tot Minister van Finantien benoemd. Men houdt het er algemeen voor, dat hunne staatkunde niet veel van die hunner voorgangers verschillen zal. De benoeming van den Minister van Finantien vindt hier en daar tegenspraak, omdat dezelve een dergenen is geweest, die het protest tegen de omwenteling van September hebben getekend.

Deze Ministers hebben eene verklaring van hunne staatkundige inzigten en plannen kenbaar gemaakt, bij welke zij belooven de bestaande constitutie te zullen handhaven, 's lands crediet en finantien te zullen verbeteren.

— Het vorig Ministerie had nog voor eenige dagen aan de Cortes aanvraag, om 100,000 £ gedaan ter betaling van het achterstallige soldij van het leger. Er is nog eene grootere som door de Cortes toegestaan.

— De leening van 400 contos de reis, naar goedvinden der Regering uit te schrijven, is door de Cortes op 500 gebragt.

S P A N J E.

Berigten over Parijs van den 14 Junij.

Omtrent het telegraphisch berigt in onze vorige medegedeeld, maakt de *Gazette de France* de volgende aanmerkingen:

De heden uit Spanje aangekomen tijdingen zijn van het hoogste gewigt. De armee van *Christina*, die zich tegen den togt van *Karel V* heeft willen verzetten, is vermorzeld geworden.

Dienaangaande schrijft men ons het volgende:

De Koning heeft den dag van 5 dezer te Estadella doorgebragt. Het gevecht van den 3den is voor de Christine's vernielend geweest. *Oraa* heeft, zoo aan dooden als gekwetsten meer dan 4000 man verloren. De Carlistische ruiterij heeft in dezelfde gelederen eene vreeselijke slagting aangerigt. Deze berigten worden door de brieven van Saragossa van den 6den volkomen bevestigd.

Het Algiersche legioen is derwijze geëxisterd geworden, dat daarvan naauwelijks 300 man overblijven, die in laatstgenoemde stad eene wijkplaats gezocht, en te kennen gegeven hebben, dat zij willens waren, naar Frankrijk terug te keeren. De divisie van *Villapadierna* is niet geloopen; *Oraa* heeft dien Generaal doen in arrest nemen. De geheele bevolking van Noder-Arragon staat voor den ballingen Koning in massa op.

Met oogmerk om deze gewigtige gebeurtenissen zoo lang mogelijk te opperveinzen, zijn de jongste telegraphische depêches met zoo vele duisterheden opgesteld geworden.

De dood van den Colonel *Conrad* en de terugkomst van den Generaal *Leon* maken een einde aan de militaire coöperatie van Engeland, en Frankrijk; *Karel V* heeft nog slechts de, door het Engelsch goud aangehouden overblijfselen van *Christina's* legercorpsen voor zich doen te vernietigen.

— Er wordt een gerucht verspreid, dat het Madrijsch Bestuur alle manschappen van 17 tot 50 jaren, onder de wapenen zou roepen. Het zal er wel even mede gaan, als met die wapening van 100,000 man, die in de steek is gebleven.

Berigten over Parijs van den 15 Junij.

In het Fransche Regeringsblad vindt men het volgend telegraphisch berigt:

Narbonne, 13 *Junij* 1837, 8½ uur.

Men schrijft uit Fort-les-Bains, van den 12den des avonds:

Den 6den waren de Navarrezen te Estopinan, drie uren van Tamarite, na vele gekweisten te Ager te hebben achtergelaten. Eene afdeeling van de troepen der Koningin stond te Albeda, op een uur afstands van Tamarite. Den 10den was Seu d'Urgel nog niet bereigd.

Men schrijft uit Valencia, van den 9den, dat *Cabrera*, met 5 of 6000 man, te Caspe de Ebro is overgetrokken. *Serrador* was te San Mateo en te Trayle in den omtrek van Valencia.

In het *Journal des Débats* leest men onder anderen de volgende opmerking:

Wat zal er gebeuren, indien men Don *Carlos* en Don Opperbevelhebber Don *Sebastian* zich, in Opper Catalonie laat uitbreiden? Zij zullen zich voorgoed in de eene of andere, voor hunnoogmerk gunstige streek, zoo als Guipuzcoa in de Baskische gewesten, was, vestelen. Van waar zullen hen niet meer zal kunnen verjagen; daar zullen Don *Carlos* en zijn broeder hunne zetel vestigen, van daar zal aan den opstand der Catalonieërs eene beter regeling worden gegeven, dan tot dien dag alle die benden, welke tot nu toe slechts voor eigene rekening streden, tot een gemeenschappelijk doel doen medewerken; van nu tot nu zullen uit dat grondgebied, zoo aan de troepen der Koningin niet meer zullen kunnen doordringen, onverwachte ondernemingen naar buiten plaats hebben; tot dat eindelijk Don *Carlos* zelf, met zijn goed geordend leger van Navarrezen en Catalonjërs, het zuidelijk regt om Catalonie te verlaten, even als hij thans Navarre gedaan heeft, en met achterlating van groote middelpunten voor den plaatselijken opstand, voorgoed naar het zuiden der Ebro trekt. Zie daar wat binnen een tijdsverloop van eenige maanden kan voorvallen!

— Don *Sebastian* heeft uit het kamp van Calpienzo den 20 Mei de volgende proclamatie uitgevaardigd:

„*Soldaten!*

„Een nieuw en uitgebreider veld is aan uwen roem geopend: onze Koning trekt met ons op, om het vaderland van het juk, waar onder het gebuk

gast, te bevrijden. Op uw gezigt verschrikt, heeft de vijand zich niet durven vertoonen, terwijl gij zonder moeite twee groote rivieren overgetrokken zijt.

„Soldaten! Ik deel in uwe vermoeijenissen, uwe lauwren zal ik insgelijks met u deelen. Geen arbeid, geene ontbering zal ons tegenhouden. De roem en de zegepraal zijn niet zonder opofferingen te verkrijgen. De Koning spreekt tot u; gij hebt daar niets bij te voegen; gij zijt onder het oog des Konings; dit is het oogenblik om de grootste pogingen te doen, om de grootste krijgstucht in acht te nemen. Het bewaken des Konings is u toebetrouwd, zijne kroon berust op uwen moed, uwe handelwijze zal u de liefde winnen der volken, welke gij gaat bevrijden. Zij zullen hunne verlossers toejuichen en Europa zal u bewonderen. Rukken wij dan voort en de God der heerscharen zal ons de zegen schenken. Soldaten! de overwinning of de dood. *Leve Karel.*"

— De Cortes zetten de beraadslagingen over het afschaffen der kloosters voort.

— Te Saragossa is een opstand ten voordeelen der Carlisten uitgebroken, doch onderdrukt. Ook te Lerida zou dit plaats gehad hebben, doch welverre van onderdrukt te zijn, zou de Baron *de Meer* met troepen naar die plaats opgetrokken zijn.

Berigten over Parijs van den 16 Junij.

De drie volgende telegraphische depêches worden wederom door den *Moniteur* medegedeeld:

BORDEAUX, 13 *Junij*, 7 ure des avonds.

— Van Saragossa schrijft men, dat den 9den de troepen van *Oraa* Tamarité en desselfs omtrek bezet hielden. De Carlistische expeditie was tusschen Benavarre en Ager.

Vier gedetacheerde bataljons van *Espartero's* legercorps waren den 9den te Saragossa aangekomen, en zouden den 10den van daar weder op marsch gaan om zich bij *Oraa* te voegen. De brieven van Saragossa melden niet dat *Cabrera* den Ebro te Caspe overgegaan is.

BAYONNE, 13 *Junij*, 5 ure des avonds.

Den 10den is *Espartero* te Lerin aangekomen, herwelk hij verlaten gevonden heeft.

Oraa schrijft den 8sten uit Tregs, dat de Carlistische expeditie in Catalonie is. Het getal der vijanden, welke hij den 5den gevangen gemaakt heeft, bedraagt 170, onder welke 12 officiers zijn; hij maakt geene melding van *Cabrera*, voor wiens nadering men den 10den te Saragossa vreesde; maar men is gerust gesteld geworden door de aankomst der divisie van *Iriarte*, welke *Espartero*, derwaarts gezonden had.

NARBONNE, 14 *Junij*, 5½ ure des morgens.

FORT-LES-BAINS, 13 *Junij*, des avonds.

Den 9den hield de Baron *de Meer* Balaguer, Camarassa, Castello, Algeeri en Menarguet met magt bezet. Don *Carlos* was te Alas, troepen en gekwetsten te Ager hebbende, *Ros d'Eroles* en een deel der Navarrezen, na te Alas de Segre overgegaan te zijn, bevonden zich denzelfden dag te Cabells.

De nederlaag van den Brigadier *Guerio* zet het hooge gebergte voor de oproerigen open. Een groot gedeelte der 400 gevangenen heeft onder de benden dienst genomen, die verscheiden versterkte punten bedreigen. Den 12den waren zij voor Seu d'Urgel nog niet verschenen.

Men leest in de dagbladen van Madrid van den 7den:

Het blijkt, dat de Generaal *Oraa* een onderzoek bevolen heeft en een krijgsraad aangesteld is, om de ellendelingen, die in de herkenning van den 2den het zoeken tot de vlugt gegeven hebben, te oordeelen en te straffen. Wij betreuren het, dat de strafoefening van de voornaamste schuldigen binnen 24 uren niet heeft plaats gehad. Dit is het eenig middel om lafhartigen in toom te houden, als de straf dadelijk volgt. Het waren troepen, die geen deel van het leger van Navarre hebben uitgemaakt. Gelukkig is het leger in massa goed gezind.

Ons geheel verlies, in de herkenning van den 2den, gaat geen 100 (?) man te boven. Onze ruiterij heeft hare meerderheid niet kunnen toonen.

DUITSCHLAND.

Van Berlijn wordt van den 10den gemeld, dat de nieuw benoemde Minister, *von Werther*, thans Gezant aan het Fransche hof, uit Parijs te Berlijn was aangekomen. De gezant aan het Oostenrijksche hof, *von Maltzan*, die eenigen tijd zich te Berlijn had opgehouden, was naar zijnen post teruggekeerd.

GROOT-BRITANNIE.

Londen den 14 Junij. Gisteren is het volgend bulletin, omtrent den toestand van Zijne Maj. den Koning, bekend gemaakt:

Kasteel van Windsor, Dingsdag den 13 Junij.

Zijne Maj. heeft een goeden nacht gehad, en blijft in alle opzigte in dezelfden staat als gisteren.

— Men was te Londen zeer over de ziekte van Zijne Majesteit ongerust. De geneesheeren hadden het plan gehad om hem naar Brighton over te brengen; maar hebben dit moeten laten varen. — Ook Hare Maj. de Koningin is nog niet hersteld.

— De amendementen, in het huis der Lords, op de wet, wegens de Municipale Corporatien in Engeland en Wales, gemaakt, zijn Zaturdag in het Lagerhuis overwogen. Op twee na zijn die amendementen aangenomen, en is eene Commissie benoemd om aan de Lords te kennen te geven, waarom het Lager-Huis alle amendementen niet heeft kunnen aannemen.

In die zelfde zitting is medegedeeld geworden, dat de Regering eene overeenkomst met de Oost-Indische Compagnie gemaakt had, tot het daarstellen eener geregelde maandelijksche stoomvaart tusschen Engeland en Indie, langs de Roode Zee.

In weerwil van het verlangen veler leden, heeft de Kanseller van den Schatkist weder gezegd den dag niet te kunnen bepalen op welke het Ministerie budget zou worden voorgelegd, voor reden gevende dat de gewigtige bezigheden van het Huis dit onderhoud niet toelieten; waarop Sir *Robert Peel* hem te gemoet voerde, dat er niets gewigtigers kon bedacht worden, dan den ingezetenen staat des Lands te kennen, met bijvoeging dat hij de aangevoerde reden als eene uitvlugt en den tegenwoordigen toestand der handelswereld als de ware oorzak van het uitstel aanmerkte.

Sir *De Milnes* heeft, nadat de wet tot afschaffing der belasting voor het onderhoud der kerkgebouwen van de gevestigde Engelsche kerk, in het Lager-Huis sedert met eene meerderheid van vijf stemmen was doorgegaan, het denkbeeld, om die zaak door te zetten, afgezien, en een hulpmiddel tot het winnen van tijd aangegrepen. Dit hulpmiddel bestaat in het benoemen eener Commissie, die met het onderzoek zal belast zijn, of de fondsen der gemelde kerk niet op eene wijze zouden kunnen worden besteed, die haarzelf zulk eene meerdere opbrengst zou verzekeren, dat de kerkbelasting niet langer zou behoeven te worden geheven. Het benoemen dier Commissie is in de zitting van het Lager-Huis van den 13den met 319 tegen 236 stemmen doorgegaan. Sir *Robert Peel* en andere leden der behoudende partij hadden zich daartegen verzet, ook omdat zoo doende het uitvoerend gezag alle verantwoordelijkheid wegens de Kerkelijke aangelegenheden op eene Commissie schoof en de regeling daarvan onbepaald werd uitgesteld. — Meer en meer blijkt het, dat gedurende de tegenwoordige Parlements-zitting geenerlei maatregel van aanbelang zijn beslag zal erlangen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 15 Junij. De Kamer zet hare zittingen niettegenstaande de feesten voort.

— Alhier is de heer *Martini*, Zaakgelastigde van de Koningin van Spanje, uit Londen, aangekomen. Hij is te Londen geweest om waarborg te verkrijgen voor de leening van 250 millioen, en het aangaan van een handelstractaat. Men denkt, dat hij met hetzelfde oogmerk hier gekomen is.

— Het feest van gisteren is niet zoo goed afgeloopen, als men wel reden had te gelooven; het *Journal des Débats* immers sloot zijn kort verhaal met de woorden: wij weten niet dat de minste wanorde de vreugde van dien dag is komen storen. Ondertusschen wordt nu nader berigt, dat bij het eindigen van het feest des avonds te elf ure, door het omvallen van twee mastboomen, de doorgang door een hek gestopt werd, er een vreeselijk gedrang ontstond en eene menigte menschen onder den voet geraakten, waardoor velen van dezelve of vertrapt of zwaar gewond werden. Op andere plaatsen gebeurde hetzelfde, zoodat men 24 dooden te betreuren heeft, en 200 ver men weet 16 zwaar gekwetsten. Men gelooft, dat eenige gaauwdieven de verwarring hebben veroorzaakt en vergroot, om aldus te velliger te kunnen zakkenrollen. Het feest op het stadhuis, dat heden moest gegeven worden, is op verzoek van den Hertog en Hertogin *van Orleans* uitgesteld, eerstgenoemde heeft verzocht de nagelatene betrekkingen van de omgekomenen te mogen verzorgen.

— *Den 16 Junij.* De voormalige Minister *d'Haussez*, die door het Hof der Pairs tot levenslange opsluiting was veroordeeld, heeft ook in het genot der amnestie gedeeld en is vrijgelaten.

— De Hertog *van Orleans* heeft zich zelf naar het stadhuis begeven, om te verzoeken, dat de maaltijd, die gisteren moest plaats hebben, verschoven werd.

— Wij zijn onderrigt, zegt het *Journal des Débats*, dat alle geregten, gereed gemaakt voor het Koninglijk banquet en het souper van het stadhuis, op bevel van den Prefect van de Seine, heden zelfs aan de godshuizen in de stad zijn uitgedeeld.

Heden was aan de beurs en alle openbare plaatsen aangeplakt, dat het feest van het stadhuis aanstaanden Maandag den 19den zou plaats hebben.

MENGELINGEN.

HET BINNENSTE VAN HET SERAIL TE KONSTANTINOPEL.

Het tafereel, dat wij betreffende de verschillende takken der Turksche Administratie, aan onze lezers hebben medegedeeld, (zie ons Nommer van den 26 September 1836 en volgende), zoude onvolledig zijn, zoo wij niet iets van het inwendige des Serails zeiden; want de kuiperijen, welke daar haren oorsprong vinden, hebben nog veel meer invloed op de besluiten van den Grooten Heer, dan die der Camarilla op het Gouvernement van Spanje hadden.

Serail, of liever *Serai*, is een woord van Tartaarschen oorsprong, dat *Paleis* beteekend; de *harem*, of kamer der vrouwen, is er slechts eene afdeeling van. De Groote Heer heeft twee voorname Serails: die van den zomer, alwaar de Sultans zich bij voorkeur van de zorgen des bestuurs komen verpoozen, is aan de *zoete wateren*, een heerlijk dal nabij Konstantinopel gelegen. Dit bekoorlijk verblijf, door de Turken *Kiaghid-Hane* genaamd, ontleent zijnen naam van eene oude papier-fabrijk, welke zij daar opgerigt hadden; daar heen is het, dat de Sultans zich in de eerste dagen van Mei begeven, om, met hunne geliefde slavinnen, het schoone lente-weder te genieten. De vrouwen kunnen vrij in het dal wandelen, zij mogen hare bekoorlijkheden aan deze bescheidene maladen toevertrouwen; maar om dezelve tegen alle nieuwgierige blikken te beveiligen, vormen twee of drie duizend gewapende *bostandjis* een ondoordringbaar kordon, tot op twee mijlen afstand rondom het paleis.

Het eigenlijke Serail of winter-paleis, is te Konstantinopel, op de oevers der zee, gelegen; hetzelve bestaat uit twee hoofdgebouwen. Het eerste, *selamlick* (groet-plaats) (1), wordt alleen door mannen bewoond. Het tweede, genaamd *harem* (onschendbare verblijfplaats), is uitsluitend voor de vrouwen bestemd. Eene doodsche stilte heerscht onder deze eenzame bevolking, welke onder het juk van den dwingeland gebukt gaat, die met een teeken, met een woord, over haar leven of haren dood beschikt. Tusschen het *selamlick* en de *harem* loopt het vertrek van de gesnedenen, ongevoelige bewaarders der talrijke vermaken van hunnen meester.

Het *selamlick* bevat eene menigte officieren van verschillende graden en aard. De eerste zijn de *enderoun agalasi* (officieren voor het inwendige), verdeeld in vier kwartieren of *oda*, genaamd: *hasse-oda*, *hazini*, *hizer* en *sefarly*. Het *hasse-oda* heeft veertig *segas*, aan wier hoofd zich de *silih-dar* of zwaard-drager bevindt; hij is de eerste officier van het gebied des Sultans; bij nadert *Z. H.* alleen, wanneer dezelve belangrijke bevelen heeft te geven. Bij deze gelegenheden staat de Sultan hem toe in zijne tegenwoordigheid te gaan zitten. Elf andere officieren van het *hasse-oda* dragen den titel van *yedickis* of dignitarissen. De voornaamste na de *silih-dar*, is de *souka-dar-aga*, belast om de laarzen des Sultans aan- en uit te trekken; de tweede *chircak-dar-aga*, houdt zijnen stijgbeugel vast wanneer hij te paard gaat; de derde, *dolbend-agassi*, is de bewaarder der tulbanden van *Z. H.*; de vierde, *sarikiar-bachi*, plaatst dezelve op zijn hoofd; de vijfde, *pichekir-agassi*, bekleedt de dubbele functie van het servet te houden, wanneer *Z. H.* koffij of sorbet gebruikt, en hem den enormen toilet van zijn schrijfgereedschap aan te bieden; de zesde, *sir-kiatibé*, is zijn geheimschrijver; de zevende, *tzouka-dar*, is het opperhoofd zijner paadjen; de achtste, *sahrredsi-bachi*, dient hem koffij toe; de negende, *sirmahtar*, kapt hem de nagels; de tiende, *berber-bachi*, is zijn eerste barbier; en de elfde, *tanahtar-agassi*, vervult geheime functien. De acht en twintig overige officieren van het *hasse-oda* zijn de surnumerairen van dit hooge knechtschap. De titularissen der bedieningen, welke wij opgenoemd hebben, verlaten over het algemeen het serail met den rang van Kamerheer, of eenen hoogen graad in de geestelijkheid of in het *hatigchalik* (Departement van Binnenlandsche Zaken): acht officieren gekozen uit de nog overblijvende van het *hasse-oda*, zijn aan de dienst van den *silih dar*, onder den naam van *tzakir-challagam*, verbonden: zij loopen voor hem, eene soort van staf in de hand houdende, wanneer hij zich naar zijnen meester begeeft, en banen hem den weg onder het geroep van *ruhmiel ruhmiel!* Het gewoon gevolg van den Sultan, *mabeindé* genaamd, bestaat uit drie of vier der titularissen, welke wij aangeduid hebben, waaronder de geheim-schrijver en het hoofd der paadjen; hetzelve word voltallig gemaakt door de gesnedenen. Hunne dienst bestaat in het volgen van den Grooten Heer, van dag oogenblik af, dat hij het serail verlaat, tot dat hij daar weder terug is, en om verder zijne deur te bewaken; behalve het *mabeindé* en de *silih dar*, staan de vertrekken nog open voor het hoofd der gesnedenen en den schatmeester van het serail. *Z. H.* verleent dezen toegang echter somwijlen aan leden der vier *bölük*, die door hunne geschiktheid voor den zang of de instrumentale muzijk, vermaard zijn, dezelve last ook op deszelfs concerten de

(1) Van het woord *selam*, goeden dag.

in die kunst uitmuntende *rayas*, Christenen of Joden toe; maar om voor den Sultan te zingen moet men Muzelman zijn. Twee kwartieren, genaamd: het *hasse-oda* en het *hazini*, hebben elk eene receptie-zaal ten gebruike van den Sultan; de *silih-dar-aga* is inspecteur en bewaarder van den particulieren schat van Z. H., alwaar behalve diamanten, edele gesteenten en verder, kostbaarheden, ook het gemunt geld, alleen in gouden stukken bestaande, bewaard wordt.

Het tweede kwartier of *oda*, genaamd: *hazini-odassi*, is voor de algemeene schatkist bestemd. Het getal officieren dat aan dit departement is toegevoegd, is onbepaald; gewoonlijk beloopt het twee honderd, waaronder de paadjen; zij hebben tot opperhoofd den *hazini-khoyassi*, Intendant van de schatkist. Het *hazini* bevat ook de meubelen van de kroon, en hare prachtige rijtuigen. Men ziet er de Keizerlijke bibliotheek, voorheen rijk aan Arabische, Turksche, Perzische en Grieksche handschriften, maar welke thans alleen uitleggingen van den Koran bevat. Eindelijk merkt men er nog eenige zorgvuldig bewaarde reliquien op, welke de Muzelmannen voor het hoofd en de armen van *Johannes den Dooper* houden, die door hen als een Propheet wordt beschouwd.

Het geld, dat in de kisten van het hazini is opgestapeld, wordt voor oorlogskosten gebruikt: de Sultan heeft er alleen de beschikking over; de Minister van Financien gaat enkel de ontvangsten en uitgaven na. Het budget, grootendeels uit de particuliere schatkist betaald wordende, bevat alle loopende uitgaven, zoo als de soldij van het leger, het salaris der openbare ambtenaren, de schuld van den Staat, de kosten van aanbouw of onderhoud der sterkten, den aankoop der wapenen, krijgsbehoeften enz.

Het derde kwartier bevat de keukens; daar zijn de bewaarplaatsen der porceleinen, Chinesche vazen, tafel-serviezen; voorts de werkplaatsen der distillateurs, parfumeus, enz.

Het vierde kwartier is dat der reis-officieren; voorheen vergezelden zij den Sultan wanneer hij aan het hoofd van zijn leger te velde trok; thans worden zij niet gebruikt.

Het corps dat zeker wel de meeste vrees inboezemt, is dat der stommen, men telt er tachtig, die men aan hunne met gouden gallons versierde kleederen en hoofdtooisels erkent. Zij houden beurtelings de wacht in het paveljoen van Z. H. Wanneer de Groot-Vizier, alleen of vergezeld door den *Mufti* zich aldaar doet aanmelden, verlaten alle de mabeindzé het vertrek; de stommen blijven alleen bij deze conferentie, welke hunne verschrikkelijke functien kunnen noodzakelijk maken, tegenwoordig.

Na de stommen komen negen mindere corpsen die tot het selamlick, onder den naam van *bostandgis*, *baltadgis*, *zenbouk-baltadzis*, *hassequis*, *achedzy*, *capoudgis* en *solaks*, behooren.

De *bostandgis* (bewakers der tuinen) zijn de lijfwachten van den Sukan. Hunne kazerne is midden in het serail geplaatst (1), en hun opperhoofd heeft den titel van *bostandgi-bachi* (2); hij is met de policie der beide oevers van den Bosphorus, van deszelfs eilanden en de Ceracische golf belast. Wanneer Z. H. zich te water naar zijne lusthuizen begeeft, houden de bostandgis de riemen van de Keizerlijke gondel, en hun opperhoofd plaatst zich aan het roer. Hunne dienst breidt zich over alle tuinen en paveljoenen des Sultans uit.

(*Vervolg hierna.*)

(1) Deze kazerne dient gewoonlijk tot gevangenis voor de personen, die als rebellen worden gearresteerd.

(2) Alle kloosters van den berg Athos, gewoonlijk de *heilige berg* genaamd, waren vóór de Grieksche omwenteling, onder het oppertoevoorzigt van het opperhoofd der bostandgis, wiens bescherming door eene jaarlijksche schatting, door de Monniken werd afgekocht; ook gaven de Turken hem sportende den bijnaam van *papas*.

ZEE- TIJDINGEN.

In Texel binnengekomen Kapt. Luit. van Frank, Zr. Ms. Stoomschip *Cerberus*, van Hellevoetsluis, R. Gibson, A. Kiers en W. Taylor, van New-Castle.

In het Vlie binnengekomen E. T. Eckmeijer, van Sunderland, J. D. Mellema, van Koningsbergen, P. Y. Jobst, van Memel, H. Bruhn, van Stettin, J. Klaasen, van Lubeck, J. A. Kuhn, B. W. Visser en J. E. Bast, van Ostrisoer, J. Christensen, van Christiansand, E. C. Hoorman, van Hamburg.

Het schip *Marco Bozzaris*, Kapt. W. H. Warnsinck, Czn., van Amsterdam naar Batavia, was den 11 Junij op de hoogte van Noord Voorland.

Kapt. C. van Gelderen, jl. van Cadix, te Helvoet binnen, heeft den 6 Junij op 46° N. breedte, 9° 37' W. lengte van Greenwich, gepraaid het schip *de Wijnbouw*, Kapt. M. M. Versluis, van Rotterdam, naar Batavia, aan boord was alles wel.

Het schip *de 2 Gebroeders*, Kapt. J. K. Pesjewyd, van Amsterdam, naar Gibraltar en Surinamen, was den 6 Junij op de hoogte van Torbay.

Het Hollandsch schip *Catarina*, is op omstreeks 22° N. breedte gepraaid.

Arrivementen: Te St. Helena Kapt. F. Hofman, voor wijlen J. H. Fuchs; *Henriette Klasina*, van Passaroeang naar Amsterdam; te Baltimore M. Casseboom, van Emden, J. Fuller, van Amsterdam te New-York; Z. K. Menius, H. G. Bott, W. van der Kolff, A. Jabuy, G. Don en A. J. Bakker, van Rotterdam, S. R. van Wyk en J. Meijer, van Amsterdam; te Genua J. H. Wildeman, van Amsterdam, wegens aanhoudende lekkage vreeselijk veel schade aan de lading.

PRIJS-COURANT der EFFECTEN.

Amsterdam den 17. Junij 1837.

NEDERLANDEN.	Gebr.	Geb.
Werkel. Schuld 2½ pCt.	51⅛ a —	—
Dito — 5 —	96⅜ a —	—
Uitg. —	a —	—
Kans-Biljetten	22⅛ a —	22⅜
Amort. Syndic. 4½	92⅛ a —	—
— — 3½	a —	—
Hand.-Maats. 4½	— 173½ a 174	173½
Nieuwe dito 4½	a —	—
FRANKRIJK.		
Inschr. Grb. 3 pCt.	a —	—
— — 5 —	a —	—
RUSLAND.		
Gb. H. & C°, 1798 5 pCt.	a —	102
— 1818 5 —	a —	—
Ins. en Certif. 6 —	64⅜ a —	—
— 1818 5 —	a —	—
PRUISSEN.		
Geldl. te *Lond.* 4 pCt.	a —	—
Aandeelen van dito	a —	—

SPANJE.	Gebr.	Geb.
Nieuwe 1835 & 1855 pCt.	22⅛ a 21⅛	21
Dito onbep.	a —	—
Dito passive	5⅛	—
Dito uitgest.	7⅛	—
Coupons *i. Nov.*	a —	—
OOSTENRIJK.		
Obl. *Goll & C°.* 5 pCt.	a —	—
Certificaten	a —	11
Neg. Metaliek 5	a —	—
Idem 5	a —	—
Dito in *Lond.* 5	a —	—
Bank-Actien	a —	—
NAPELS.		
Certificaten 5 pCt.	a —	—
Dito in *Napels* 5	a —	—
GRIEKENLAND.		
Obl. *i. gr. l. st.* 5 pCt.	a —	—

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN,
Zaturdag den 17. Junij 1837.
Van 29 tot 33 à 34 gulden.

LEEUWARDEN den 15 Junij. Uit het te voren gemaakt *zestal* van Heeren Predikanten, is op heden door den Broeden Kerkenraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente dezer stad het volgende *drietal* gemaakt: DD. *Maurling*, te Stiens; *de Vooght*, te Nymegen, en *de Goeje*, te Dronryp. En daaruit beroepen: Ds. DE VOOGD, te Nymegen.

Door den grooten Kerkeraad der Evangelisch-Lutherssche Gemeente te Kampen, is uit de in gekomene Nominatie, bestaande uit de Eerw. Heeren: *P. J. V. Dusseau*; *C. Holtzapffel* en *J. C. Manssen*; respectivelijk Predikanten te Winschoten, Brielle en Doetinchem, beroepen: Do. J. C. MANSSEN, die onder inwachting der Koninklijke goedkeuring ook het beroep heeft aangenomen.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR VAN ZUID-HOLLAND, brengt bij deze ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat, uit hoofde van eenige te doene noodzakelijke vernieuwingen aan de Gouwsche Schutsluis, gelegen aan den Rijn onder Alphen, en aan de dubbelde Valbrug, gelegen buiten de Potterspoort te Gouda, de doorvaart en passage door en over de gemelde sluis, en door de dubbelde Valbrug, zal gesloten zijn gedurende den navolgenden tijd, als:

Aan de Gouwsche Schutsluis onder Alphen, den 19, 20, 21, 22, 23, 27, 28, 29 en 30sten dezer maand Junij.

Zullende mitsdien de passage voor rijtuigen tusschen Alphen en Zwammerdam, in plaats van over de gemelde Gouwsche-sluis, moeten geschieden langs de zoogenaamde lage of noordzijde van den Rijn.

Terwijl de doorvaart voor de schepen binnen door de stad Gouda en aan de Gouwsche-sluis, door de zoogenaamde Kleine Brug, geopend blijft.

's Gravenhage, den 16 Junij 1837.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
VAN DER DUYN.

*** De *Provinciale Commissie van Onderwijs in Zuid-Holland* zal in het *Provinciaal Gouvernementshuis* te *'s Gravenhage*, vergaderen in de tweede volle week van Julij, wanneer alleen, die verlangen geëxamineerd te worden, zich, met hunne geboorte-attesten en reeds verkregen acten van algemeene toelating, voor de Commissie behooren te vertoonen, na, ten minste anderhalve week te voren, het voornemen daartoe, ieder aan den Schoolopziener van zijn District, onder bijvoeging van voldoende getuigschriften in alle betrekkingen, te hebben te kennen gegeven. Zulken, die *alleen* naar den derden of vierden Schoolonderwijzersrang staan, worden genoodigd tegen *Woensdag den twaalfden*, alle anderen tegen *Dingsdag den elfden Julij* 1837, 's morgens te negen ure.

A. BLUSSÉ, DE JONGE,
Lid en Secretaris der voorn. Commissie.

*** Ondertrouwd:

C. H. VAN DEN BERGH
EN
C. S. SCHMIER.

LEYDEN,
16 Junij 1837.
Eenige Kennisgeving.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, bij den dood van onze veelgeliefde Moeder ontvangen, betuigt de Ondergeteekende langs dezen weg, mede uit naam van zijn Broeder en Zuster, Grootouders en verdere Familie en Betrekkingen, zijnen welmeenendsten dank.

G. W. VAN DER SPRUYT.

*** NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie brengt ter kennisse van de Stemgeregtigde Deelhebbers: dat, ingevolge het 91ste der Artikelen van Overeenkomst, de in de Vergadering van *Commissarissen* goedgekeurde BALANS over het *Twaalfde* Boekjaar geëindigd zijnde met ultimo December 1836, van den 19 Junij tot den 2den Julij aanstaande, voor hen ter visie zal liggen, ter Secretarie van de Directie te *Amsterdam*; bij de Agenten der Maatschappij te *Rotterdam*, *Middelburg* en *Dordrecht*; aan het lokaal der Kamer van Koophandel en Fabrieken te *Leyden*, en op het Raadhuis der Stad *'s Gravenhage*.

Amsterdam, den 14 Junij 1837.

VAN DER HOUVEN, *President.*
KOOY, *Directeur fungerend Secretaris.*

*** De *President der Kamer van Koophandel en Fabrijken* te *Leyden*, verwittigt de Stemgeregtigde Deelhebbers in de *Nederlandsche Handel-Maatschappij*, dat de BALANS over het *Twaalfde* Boekjaar dezer Maatschappij, voor hen, van den 19 Junij tot den 2 Julij aanstaande, *dagelijks* 's middags van *één* tot *twee ure*, Feestdagen uitgezonderd, ter visie zal liggen in het gebouw *de Laken-Hal*, op de Oude Vest.

Leyden den 16 Junij 1837.

De President voornoemd,
PAUL DU RIEU.

*** Al degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van HENDRIK BOEKWIJT, in leven *Logement- en Koffijhuishouder*, gewoond hebbende en overleden te Leyden, gelieven daarvan vóór den 1sten Julij aanstaande, opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, te Leyden.

*** A. PERRIN, *Hof-Leverancier* uit *'s Gravenhage*, heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat hij alhier nog 3 à 4 dagen blijft uitgepakt, ten huize van den Heer J. BIJLEVELD, op de Hoogewoerd Wijk C N°. 435, met een Assortiment BLOEMEN voor Hoeden en Mutsen, Gala-Hoeden, Kapiels, Aigrettes, Plumen en Panaches, haare Veeren met schakeringen, Schalwijes, Escharpes, Foulards, Rediculen, extra diep gebordeerde Kragen, stoffe en marokijnen Schoenen, zijde en marokijnen Pantoffels, een groot Assortiment Stropdassen met en zonder slippen, lange geruiten Dassen, zijden Foulards, Elastique Bretels, kasbeenen en mollen Heeren Corsetten, Pantalons en Borstrokken, Heeren- en Dames zijden Kousen, witten, gekleurde, Katoene, alle en fijne Heren- en Dames Handschoenen, haar-tand-kleer- en Badstoffijen, alle soorten van PARFUMERIEN, als: Eau de la Vande, Ambre, Eau de Cologne, Eau de fleurs d'orange, diverse soorten van fijne Zeepen, Olije voor het haar, Sélénité en Poudre de Malabe om het haar te verwen, Regenerateur des Cheveux, Pommades, en nog veel verscheidene soorten van GALANTERIEN, als: Vergulde Oorbellen, Boekspelden, Gespen, Horologie-Haken, Flagoen, Smidsoogen, enz.

*** Te Leyden, in een der aangenaamste gedeelens der Stad, te KOOP: Een HUIS, om den 1sten Augustus as. konnen aanvaard worden, bestaande in groote Beneden- en Bovenkamers, benevens drie kleinere Kamers, meest alle Behangen; nimmerende Kelder, best Pomp- en Regenwater, en verdere Gemakken. Te bevragen bij J. HOUTE, Mr. *Timmerman*, op de Haarlemmerstraat, te Leyden. Brieven *Franco*.

*** Op Zaturdag den 24 Junij 1837, des avonds ten zes ure, zal men in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen Leyden, bij *REGTERLIJKE AUTORISATIE*, publiek veilen en verkoopen, de navolgende BOKKEN TIENDEN van LANDEN, behoorende tot de nog onverdeelde Boedel van Wijle Vrouwe IDA AGATHA DEUTZ, in leven Weduwe van den Wel Edel Gehoren Heer Mr. PIETER JAN MARCUS, gewoond hebbende te Leyden en aldaar overleden, als: N°. 1. Veertien BLOKKEN TIENDEN van LANDEN, gelegen in de polder Numansdorp, onder Numansdorp, beginnende met het rode en eindigende met het 23ste Blok, bevattende ongeveer 228 Bunders, hebbende over de laatste vijf jaren, door een gereken jaarlijks ruim opgebragt *f* 1020. N°. 2. Veertien BLOKKEN TIENDEN van LANDEN, gelegen in de polder Numansdorp, onder Numansdorp, beginnende met het 42ste en eindigende met het 55ste Blok, bevattende ongeveer 12 Bunders, hebbende over de laatste vijf jaren door een gereken jaarlijks ruim opgebragt *f* 800. N°. 3. Zeven BLOKKEN TIENDEN van LANDEN, gelegen in de polder Numansdorp, onder Numansdorp, beginnende met het 70ste en eindigende met het 76ste Blok, bevattende ongeveer 84 Bunders, hebbende over de laatste vijf jaren door een gereken jaarlijks ruim opgebragt *f* 374. 60. N°. 4. De TIENDEN van alle de LANDEN, gelegen in de polder Klein Cronestijnen, onder Klaaswaal, bevattende Twaalf BLOKKEN, zijnde die polder bekend te zijn groot van 215 Bunders, hebbende over de laatste vijf jaren door een gereken jaarlijks ruim opgebragt *f* 1235. 25.

Zijnde inmiddels nadere Informatien te bekomen ten Kantore van de Notarissen A. B. BARKEY Nz., te Leyden, en J. VAN ANDEL, te Klaaswaal, alwaar 10 dagen voor de Verkooping de Condities van Verkoop ter lezing zullen liggen.

*** Bij de Boekhandelaar C. C2 VAN DER HOEK, te Leyden, heden uitgegeven:

Negentien LEERREDENEN, door D. VAN HEYST, in leven *Doct. en Predikant* te *Gouda*. Met eene Voorrede van den Hoogleeraar W. A. VAN HENGEL. Prijs *f* 1. 50.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, te Leyden.